Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Dvbivm 1vm

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

QVASTIO 2DA.

DE VNIVERSALIB in coi.

DVBIVM PVM.

An et quid sit Vniversale?

Circa vrtem varij antiqrs fuere errores. qdam n. vt Epicurei tm singularia concedebant qs imitati videntur nominales q res et nas vrtes oio e medio tollunt et tm voces vrtes ee volunt. Alij v. ex schola Platonis vrtia qdem admittebant, illa tn a singularib separata ee contendebant. Verum his reiectis erroribus sit.

Chō 1. Dari vrtia est certissimum

Haec chō coīs e in oi schola. Prius ijm v. pbet. Pb nos hic n qreri De ee Existentia vrtium specialit qmo sc: existant An realit a qlibet rei An v. tm obiective in illis. Sed DVBIVM e. de ee vrtium qmodocunq sumpto, infra n. specialit de Existentia vrtium ita Platonem agemus. iam go

Pbr Chō 1. Dari scias multarum rerum e certissimum go tn dari vrtium erit certum. ans supponit certum, pbr osq. scia n st singularium sed vrtium sed ut patet dant scia go et vrtia dari necesse e. pbr ma. de incertis infinitis et corruptibilib n dat scia sed singularia st incerta infinita et corruptibilia go scia n st singularium sed vrtium hoc e rerum ipsarum q stant sub vrtite.

Pbr 2o. Experientia docet nos concipere horem in coi n concepto Joanne Socrate et Platone aut alio individuo sed ho sic conceptus e vrtis ut patebit infra go dat vrte.

Pbr 3. qndo pdicamus horem de Petro Paulo et Francisco dicentes. Petrus e ho Paulus e ho, pdicamus vnum qd aptum mee multis. sed Vnum aptum inee multis e vrte. go dat vrte.

Chō 2a. Vrte e vnum aptum inee multis.

Haec e descō centralis vrtis. q antiqm Sophistae. Pb e. Multiplicit aliqd pae dici vrte.

1° Dri aliqd Vrle in cando nempe id qd est oni est multa cant et dicy
sol Catum et alia cant Ex Sapiens.
2° Dri vrle in Hando et repsentando. Vrle in Hando ft voces et nomina
cra q multa. Hant enim q nam vrles indicant et hoc mos hi et ni in
rel nam hi q dam multa Hant et Commuta multa et nam Hebdgare
Concipt v. Imentis Dri vrles in repsentando qa multi repsentant
et qa repsentant nam illas vrles.
3° Dri Aliqd vrle in cando et hoc mo Dri ipsa nam vrles q ft est
pont ince multis.
4 tandem Dri aliqd Vrle in judicando fi: id qd de multis enunciat
et hi de Socrate et Platone et hoc qto fiant in et 3° mo accipitur
vrle mgis a Logica fuit considerari.
Explicat Defo. Jn d fine data vrles hoc gnis e Vnum hoc e vrle ft
ei unum nomen et res. qa hoc excludunt in aequoca q hicl fit unum
nomen n hi res. 2° Excludunt omn nomen complexa q n ft unum q nomen
et hi alis. 3° Excludunt in Analoga q n ft unum q res hicl
analoga ponit dici vrles fed Latissime sumpti vocabula vrles q ei fi:
q e esse, structi hi et quod non hic accipimus Analoga vrles dici ne:
quiunt. Excludunt tandem in Entia q accns. Loco Dri e aptum
ince multis qa hoc n. differt vrle a singulari contrahit qd hoc ne
ponit ince multis, illud v. ponit et n Dri in defne qd e actu in multis
fed qd Aptum e ince multis qa fit et Cum ft nam vrles hicl n
fint actu in multis ponit hi ince multis et hoc particula tale mo rifle
geda e et ad nam vrlem n fufficit qd ponit e in multis qmodecumq
fed qd ita fit in multis et in illis multiplicat et hi respu Platonis et
Socratis.
DE VS v. hicl reperit in multis, est n. in triby perfonis, n hi Dri vrles
qa in illis n multiplicat nam Deitatis fed eadem q est in Patre est n
in Filio et Spiritu s. et sicis catholica docet.
Aliam definiem vrles affert Artes hl de Interp. Cap. 5. ubi fit id definit.
Vrle est id quod potest predicari de multis. hoc defn n
bona e, n certitudinem quem fed descriptiam Porphyrii data fi: ft vrles
vrles. Predicabilia n. e Generalis vrles Plures ab eis certia.

Ex eo quippe aliquid potest praedicari de multis quia potest esse in multis. Modus n. praedicandi sequitur modum essendi.

Ch. 3. Nominales. Praeter voces et nomina dantur in natura cum res universales.

Probatur I. omnium consensu exceptis nominalibus. Probatur 2. Ratione. Haec propositio Socrates est homo vera est sed non erit vera si homo nihil aliud significet quam vocem in communi, falsum est n. Socratem esse vocem illam in communi cum Socrates sit substantia vox a. sit accidens ergo praeter voces et nomina dantur natura et res universales quae de rebus singularibus praedicentur. Haec Chrisostomus intelligenda est de universali fundamentaliter, formaliter n. ut in sequentibus dicemus non datur a parte rei sed tantum obtinet in illa.

Arg. 1. quicquid est in rerum natura est singulare ergo nullum dabitur universale. consequentia patet probatur antecedens. quicquid est in mundo est productum sed omne ens productum est singulare ergo quicquid est in rerum natura erit singulare. ma. pat. nihil n. est in mundo quod non sit productum excepto solo Deo qui est ens improductum et singularissimum. probatur min. productio tantum tractat ad res singulares ergo omne quod est productum est singulare et ergo omnia quae sunt in mundo cum sint producta erunt singularia et ergo nullum dabitur universale. Respondeo quod convincere hoc argumentum videtur nullum dari universale fundamentaliter negando antecedens. ad probat. Respondeo concedendo ma. et dist. min. sed omne quod est productum est singulare quod est productum per se et per se est singulare concedo ma. quod est productum secundario vel ad productionem alterius est singulare negando. Ad probat. Respondeo eodem modo productio tractat ad res singulares tantum per se et per se secundario negando antecedens. Ea ergo quae per se et per se producuntur sunt singularia tantum quae v. secundario sunt res universales, productis siquidem rebus singularibus producuntur et illae. Argumentum ergo tantum convincit de iis quae per se et per se producuntur non v. de istis quae secundario et ad productionem aliorum producuntur.

Arg. 2. Si deberent poni universalia esset hoc maxime quia de singularibus non datur scientia sed hoc est falsum ergo non debent poni universalia, ma. patet ex ratione Chrisostomi 1a sup. propositae, ideo n. ponenda diximus universalia quia de iis sunt scientiae non de singularibus probatur min. De Deo datur vera scientia sed Deus est ens singularissimum ergo de singulari potest esse scientia. ma. est certa quia Theologia est vera scientia unio Regina omnium scientiarum sed haec agit de Deo tanquam de suo obiecto ergo ma. vera. min. est in clara.

Hoc argtm postulat solut. illius dubij An de singularib. poss. cē scia.
Ad qd breuit Rx de singulari ut sic bene poss. cē aliqm scia ut
recte probat argtm de Deo de q̄ ē vera scia Theologiae neq n. scia repug
nat singularitas ut sic sed tm repugnat singularitas mātis et contingens
ut ita dicam qa scia ē cognitio certa et evidens q̄ n̄ pt cē respu alicuius
mēcti et contingentis, qndo qd dat aliqd singulare plane immāti et
nrum qle ē Deus de tali bene pt cē scia. At de cōtrario singularib.
mātib. et contingentib. n̄ dat scia directe p hoc statu qa illa in pis n̄ st
proportionata illtm, deinde st mēcta et corruptibilia et qd de ijs n̄ poterit
cē scia. Ad argtm qd Rx veram cē ma. de singularib. illis q̄ ad suam con
tingentiam consideratis de ijs n. neqt dari scia, mio m de singularib.
q̄ f se st certa et incorruptibilia p hoc statu n̄ dat scia directe sed tm
reflexe qa illus nr̄ prius intelligit urtē postea v. singulare et sic qmuis de
Deo q̄ ē ens singularissimum habeat scia Theologiae, tn qa cognitio qm de
ipso habemus p hoc statu q̄ supponit cognitionem alicuius urtis nrum erit adhuc
assignari urtm, manebitq rao nra in suo robore.

DVBIVM 2DVM:

Vtrum Vrte dctz foātit à pte rei ante oem illus operationem?

Praecedenti dubio dictum ē pt singularia admittenda cē urtia fundamentalit
hoc ē concedendas cē ijs dam naās q̄ in pluribus individuis eam singularib. reg
iant q̄ naā à pte rei n̄ dnr urtes foātit sed fundamentalit qa pbent
fundtum illtm nro ut ipse efformet urtē foātit et qa in ipsis rda intentio
urtis q̄ ē rao foātis illis tanqm in sullo qdam fundat et de his qrit in
psenti, vtrum foātit sint urtes à pte rei An tm fundamentalit?
Plato Diuinus ponebat naās illas urtes separatas à singularib. in seipsis
subsistentes à parte rei absq ulla dependentia vel illus vel individuorum
easq Idaeas appellabat, eamq tales naā hoc mo consistentes haberent unitatem
et aptitudinem ad cēndum in multis inserebat Plato urtē foātit dari à
pte rei ante oem illus operaoem.